

ONTSPANNEN VAN DIEMEN BENADRUKT DIENENDE ROL IGZ

“Het veld bepaalt zelf wat goede zorg is.”
Hoofdgast bij de tweede masterdialoog over Professional Performance in de praktijk was niemand minder dan Ronnie van Diemen, inspecteur-generaal voor de Gezondheidszorg. Rode draad in Van Diemens betoog: de inspectie staat niet boven, maar naast de zorginstellingen.

Rekenschap afleggen, daarom draaide het in de De Vrijzaal. In een vlotte presentatie schetste Van Diemen, van huis uit kinderarts, de spanningsvelden waarbinnen zorgverleners en de inspectie moeten opereren. Onze samenleving vraagt om transparantie over zowel kosten als kwaliteit van de zorg. Daarbij wordt de zorg geacht zich voortdurend te verbeteren. Wie draagt de verantwoordelijkheid voor het voldoen aan die eisen? Alle relevante wetten en de wijze waarop het zorgveld is ingericht, stelde Van Diemen, zijn erop gericht die verantwoordelijkheid te leggen waar zij hoort: bij de zorgverleners en zorginstellingen zelf.

Spiegel voorhouden

De rol van de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) daarbij is, benadrukte ze, niet sturend. “De inspectie doet niets anders de zorg een spiegel voorhouden die weerkaatst wat de verschillende partijen in het veld zelf gezamenlijk hebben ontwikkeld.” Het is het zorgveld dat bepaalt wat goede zorg is; de inspectie handelt op basis van die normen. Daarbij legt IGZ verantwoordelijkheid af aan de minister van Volksgezondheid. In de praktijk betekent dat: het is de politiek en daarmee indirect de samenleving die bepaalt hoeveel armslag de inspectie krijgt.

IGZ en zorginstellingen verwant

Daarmee staat IGZ niet boven, maar in het verlengde van het zorgveld, beklemtoonde Van Diemen. Niet zo verwonderlijk dus dat de inspectie en de zorginstellingen duidelijke overeenkomsten vertonen. Het vertrouwen op de eigen motivatie van zorgverleners bijvoorbeeld, en het voortdurend balanceren tussen ruimte bieden om te leren en paal-en-perkstellen in de vorm van maatregelen. Voor beide blijft het gezichtspunt van de samenleving daarbij, als het goed is, leidend. IGZ en zorginstellingen zijn bovendien allebei pragmatisch ingesteld: per situatie wordt de meest effectieve aanpak bepaald.

Genekt

Het verwijt dat de inspectie haar oren te veel naar de media laat hangen, wees Van Diemen nadrukkelijk van de hand. “Tot vijf of tien jaar geleden luisterden we alleen naar de zorgaanbieders. Dat heeft ons genekt. De inspectie moet open staan voor signalen uit de samenleving en daarmee ook uit de media.” Op straffe van publieke correctie. Want zoals ziekenhuizen bij flagrante misstappen op de vingers getikt worden door IGZ, kan IGZ bij het wegstappen daarvan door de politiek tot de orde worden geroepen. Wat natuurlijk niet minder pijnlijk is.